

Filip Florian

Majhni prsti

Translation: Prevedel Aleš Mustar

HALMA The European Network of Literary Centres e.V. 2010
www.halma-network.eu
mail@halma-network.eu

1.PRIZOR: Ustnice si otre s prtičkom. Naredi gib, prek ramen, za njim je bela stena, na katero bo v domišljiji predvajal prizore iz vojne.

»Kako zelo sem zavidal poljskim mišim! Ni bilo težko tipati po pravkar zrasli travi, ki je bila prej pirnica kot pa trava, brskale so za koreninami, trgale so bodice osata, da bi prišle do sredice, sledil sem hrčku, ki je tekal okrog luž, preden si je drznil piti, in kako je pil, z jezikom, velikim kot četrto nohta, hitro, vsake toliko sem ga lahko ujel z daljnogledom, bil je majhen, ni bil rožnat, ampak belkast, nobene povezave ni bilo z rdečkastim kožuhom, videl sem, kako je izginil na enem in se prikazal na drugem kraju, pripravljen, da z nosom vzame vse, kar mu prinese veter, vonj po kamilici, stranišču, mrhovini, smrdljivih zvarkih poljske kuhinje, vseč mi je bil, ko se je povzpел na zadnje tačke, pozoren na zvoke in sence. Včasih je nanoslo, da je bila ta raziskovalna poteza tudi zadnja, ker se je v jarku našel kak bedak, ki je iz sovraštva do vseh glodavcev, sorodnikov podgan, da bi pregnal dolgčas ali zaradi stave s tovariši pritisnil na petelina. V takšnih situacijah hrček ni bil na dnevnem redu in ni dobil posmrtnega odlikovanja. Če ga naboj ni zadel, je rov napolnil z mladiči. Potem so se lahko po mili volji valjali. To za nas ni bilo mogoče. Za razliko pa so nam izkazali veliko časti, med drugim z masivnimi spomeniki, z nerazumljivo ljubeznijo do trgov in železniških postaj, na katerih so bili napisani dolgi sezname imen. Poteg tega je bilo tu še sočutje gospa, ki obožujejo heroje in jim po nedeljski maši in ob velikih praznikih prižigajo sveče. Ko sem rekel, da zavidam poljskim mišim, sem to mislil povsem resno. Naneslo je, da sem položil roko na neumito kmetico v nekem hangarju, pred menoj so to storili že trije oficirji z višjim činom. Imela je kisel vonj, kot kobila, ki je preveč tekla, bila je neurejena, sama si je stiskala joške, kot bi ožemala limone. Tisto noč sem sam izpraznil steklenico žganja, ne vem, ali je držala liter ali liter in pol, jokal sem in sanjal o dekletih s klobuki in senčniki, s pohotno naličenimi usti in lici, dekletih, ki so hodila po prizorišču, kot da bi bila iz gume. Zjutraj so mi povedali, da sem uprizoril francoski kankan in s pištolo grozil

tistim, ki so me poskušali ustaviti. Na pokrovu motorja tovornjaka sem neumorno dvigoval noge, plašč sem dvigoval do glave, se priklanjal mladim plesalkam, igralkam in pevkam v izginulem svetu, o katerem so nekateri lagali, da se bo spet pojavil. Čete so mi ploskale, prav tako so mi nekje v noči ploskale tudi drugačne uniforme z zvezdo na kapi, ti so dokazali, da se znajo zabavati in smejati. Noben pok orožja me ni zmotil, to pa je pomenilo, da je šlo hrčkom dobro. Zaradi njihove razposajenosti, zaradi uročenega smeha, ki je pojenjal šele, ko so vstopile v širok hodnik moje hiše, kjer jih je napadla bledica, sem dekletom izkazal spoštovanje. Boječe so si ogledovale slike, kose porcelana in svetilko na stojalu, hodile so po preprogi kot po pekaču v pečici, od glave do pete so premerile slugo in se pustile preučevati med izbruhom vzajemne radovednosti. Zaslužile so si, da si jih uščipnil v bradico ali ušesni mešiček, a jih je fant, ki jim je odprl vrata v salon, povabil noter in pognal gramofon, v tišini jim je natočil liker in jih povabil, da se potopijo v fotelje, potreboval je brco v rit, ker ni razumel, da lahko nekoga gledaš, ne da bi buljil vanj. Razvajal sem jih kot kraljice. Bil sem gospodar. In to sem ostal dolgo časa, vse dokler se ni pojavila Paraschiva, v obdobju, ko je bila Linija Maginot, ne glede na starost in nenehne hvalospeve, še vedno neosvojljiva in še vedno ni izgubila pečata mondene teme. Francozi so navdihovali moč, jaz pa nisem mogel razlikovati štirih sester, ki so se nedavno tega preselile v mojo ulico. Srečeval sem jih na sprehodih, na drsališču, v poletnih gledališčih, krhke, spogledljive, neločljive, pordele od mraza, toplote, prahu, cvetnega prahu, morda je to bila značilnost družine, ki jim je vedno navdihovala svežino ali čustvo. Iz vljudnosti sem v obvezen pozdrav dvigoval klobuk. Njo sem opazil šele nekega večera, iz pisarne, ko sem postaval ob peči in gledal, kako se dežne kaplje poigravajo z uličnimi svetilkami. Na drugi strani ceste je bilo okno podobno krogu, ladijskemu okencu, ki se je prvič izmuznilo nadzoru draperij, in tam je zaspano hodila Paraschiva s črnimi, razpletenimi lasmi, ki so ji segali do bokov. Ogrnjena je bila v prozorno spalno srajco in skozi mlečnato tančico si lahko razločil obline telesa device, ki je dobro vedelo, kaj se dogaja in kaj bo sledilo. Zagotovo ji je družbo delalo ogledalo, zanimala jo je vsaka podrobnost, ki jo je odsevalo posrebrreno

steklo, sklonila se je naprej in lase spustila proti kolenom, takrat so se ji razgalila ramena, potem se je nagnila nazaj in zgodilo se je toliko stvari, konice las so objele njene gležnje, pod trebuhom se je pojavila lisa, rahlo nabrekla kot perjanica iz igel, dve izboklinici z rjavimi dlačicami sta rasli na njenem hrbtu. Pipa mi je nesramno ugasnila, kot dokaz, da nizozemski tobak ni bil ravno moja strast. Z obrazom proti meni si je Paraschiva odpela gumbe in pustila, da je prozorno oblačilo zdrsnilo na tla. Kapljice so se ujele v gosto platno na okroglem oknu, jaz sem močno ugriznil v češnjev les, pipa je zaškrtala med zobni, počila je, toda vitko telo ni pokazalo golote. Pod fino tkanino se je pojavila modra obleka iz debelega blaga, skozi katero ni prodrli snop svetlobe. Obleka je bila stroga, takoj ji je nadela podobo in držo guvernante, ki je hodila v avstrijske šole: tog vrat in stisnjene ustnice, suvereno dvignjena brada, roke, sklenjene tam, kjer si želodec utira pot proti dvanajstniku mimo želodčnega vratarja. Žarnica v njeni sobi je kmalu ugasnila, hiša se je pomračila, oblika okna se je izgubila v temi. Prizora voajerizma je bilo konec, prvega, ki je vcepljal ugodje. Ob peči sem ostal na nogah še dolgo po polnoči. Nikoli nisem verjel v privide, še manj v čudeže, zunaj je pošteno lilo kot iz škafa, strehe so odzvanjale pod ogromnimi kapljami. Naslednje večere nisem šel nikamor, nebo je bilo jasno, stekleno, kot se dogaja samo pozimi, in predstava se je ponavljala, vsakič ob isti uri, podžigajoč ples, ki te je omrežil. Mlado dekle se je vse bolj navajalo na svoje oblike in vlogo, ki ji jo je dodelil nebeški režiser, drhtela je, valovila, njeni ozki boki so se drgnili ob prozorno svilo, Paraschiva je bila iz marmorja, pozneje je praviloma odvrгла čudežno spalno srajco in prikazala se je stroga neznosna obleka. Poročila sva se februarja, bil je peklenki mraz, niti pet mesecev ni minilo od takrat, ko sem uničil svojo pipo iz češnjevega lesa. Pred poroko sem jo večkrat obiskal v hiši, podobni ladji, plodu arhitektovega zanimanja za ladje ali njegovega neuresničenega hrepenenja po križarjenju. Gospodična je vztrajno igrala na klavir, nekaj romanc, medtem ko je njen oče, zagrizen uslužbenec Pravosodja, vsakič mrmral verze. Majhni koncerti so razveseljevali Paraschivine sestre, saj so se lahko v miru ukvarjale s čokoladnimi slaščicami, pecivom z rozinami in glaziranimi lešniki. Žvečile so diskretno, da bi note

in besede jasno zvene, samo Eleonora, teta, ki na takšnih srečanjih nikoli ni manjkala, je včasih pozabila na slovesnost trenutka in je, potem ko so jo zaslužnile slaščice, začela ploskati. Takoj je prejela ostrí pogled matere, svoje sestrične. Začudeno je pogledala okoli sebe in, ne da bi ugovarjala, roke položila v naročje. Potem je preučila zapleteni tapetni vzorec, zavite črte, na katerih so bile pravilne geometrične podobe v mešanici zelene in gorčično rumene barve. O njej sem od nekega podjetnika, ki je bil stranka moje tovarne, izvedel, da je bila, ko je imela dvajset kilogramov manj, zaročena s pionirjem letalstva Vlaicujem. Žal mi je za ubogega pilota. Če se ne bi takrat, ko je prečkal Karpate, spremenil v prah, bi mu izdelal na stotine letal. Plačal bi iz svojega žepa. Pozneje, po dveh ali treh tednih zakonskega življenja, je izginila moja strast. Paraschiva je zavrnila skupno spalnico, prvo noč je bila kriva migrena, naslednje tri dni me je zavračala zaradi slabosti, na koncu mi je dala vedeti, z govorom lepo vzgojenega dekleta, da ima zelo močno menstruacijo, takšne še ni imela, potem pa sploh ni več pojasnjevala. Sluga se je izogibal starim navadam, ker gospa še zdaleč ni bila navdušena nad vonjem po likerjih ali novimi gramofonskimi ploščami. Sem pa vsaj privarčeval nekaj denarja. Z letalcem. Njene nežnosti sem odkril šele potem, ko so me vpoklicali na fronto. Vsi odhajajo, ker jih kliče država, mi je zašepetala nekega večera v uho, po večerji s telečjim kotletom in z gratinirano cvetačo, prijela me je za roko in me odpeljala v zakonsko posteljo, ki je bila še neomadeževana, po konicah prstov sva se povzpela po stopnicah, ona s prstom na ustih, kot da bi lahko koga presenetila, jaz ubogljiv kot cucek, kot kak pudelj, znašla se je, ne da bi prižgala svetilko, našla je vrata, kljuko, posteljno pregrinjalo, v vsem se je znašla, me posadila nase, odprta kot školjka. »Niso časi za ljubezen,« mi je rekla proti jutru, zavita v rjuhe, ko je s prsti drsela po mojih prsih. Bila je iz marmorja! Komaj sem začel šteti poti med jedilnico in magično sobo v nadstropju, že sem spoznal strah, težek vonj po krvi, debele bolhe, iz katerih si lahko stisnil sprejemljivo loščilo za škornje, garje, okus plesnivega kruha, kovinski hlad orožja, če te to ni privlačilo, te je vsaj rešilo pred smrtjo, mraz, vlago, skrb za lastno kožo, ki je bila pomembnejša od vrtinca zmage in ciljev domovine, pomen dežnika,

ko je začelo in ni nehalo deževati, občudovanje poljskih miši, ki so v opusteli zemlji nenehno iskale hrano. Ona pa je pozabila na lastne besede, časi so bili idealni za ljubezen. Pa ni šlo za kakšnega intendantskega častnika ali lepega mladeniča, ki je imel potrdilo o nesposobnosti za vojsko. Šlo je za Jezusa Kristusa.

This sample translation was done on occasion of the **HALMA grant** of the author **Filip Florian** who stayed as a writer-in-residence at the Slovene Writers' Association Apartment in September 2010.

The original was translated by **Aleš Mustar**.

HALMA The European Network of Literary Centres e.V. 2010

www.halma-network.eu

mail@halma-network.eu